

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMESEL.

Előfizetési ára :
 a magyar birodalomban és Ausztriában :
 Egész évre . . . . . 4 kor.
 Fél évre . . . . . 2 kor.
 Negyed évr . . . . . 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Budapest, VIII., Maria-utca 42.

Egy pöttyös hirdetés ára 20 fillér.

A német birodalom államaiba egész
 évre **6 korona.**
 Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre **8 korona.**

Jelenet az angol-búr háborúból.

Szembekötödsdi.

A miniszterelnök nagy „selma”. A miniszterelnökben annyi a rafineria, hogy kölesön adhatna belőle — bocsásd meg uram a mi bününket — Bánffy-nak is. Széll Kálmán annyira bolonddá tudja tenni az ő hiveit és nem hiveit, hogy ezek — kevés kivétellel — jobban hisznek neki, mint Lukács, vagy Márk evangelista irásának. Széll Kálmán ha akarja vemhes, ha akarja nem vemhes. Széll Kálmán azt mondja ma, hogy a képviselőválasztások június végén lesznek. Holnap pedig azt hirdeti, hogy aratás után. Holnapután a levelek hullása idejére, esetleg arra az időre teszi, amikor a gólyák melegebb hazát keresnek, a kányák meg — havat jelentenek.

Valósággal kötélen táncoltatja ezt a magyar népet. De hát mire való ez a szembekötödsdi? Avagy maga se tudja még talán, hogy mikor lesznek a választások? No, mindent elhiszünk, de ezt az egyet nem. Hanem igenis, valami előre nem látott taktika fogja megelőzni a választásokat. Jobban mondva, a miniszterelnök meg akarja lepni az ellenzéket a választások hirtelen kitűzésével. Nagy a gyanunk erre. Majd megmondjuk, miért van erre gyanunk.

Nézzük csak; az öt éves képviselői mandátumok, pontos számítás szerint, ez évi október hó 22-én járnak le. No, és mi már a múlt esztendőben hallottuk rebesgetni, hogy a választások ekkor meg akkor — tavasz előtt, tavasz után, aratás előtt, aratás után ejtetnek meg.

Hát a szó legszorosabb értelmében — s tegyük hozzá — törvényeink szerint is — a választásoknak csakis a mandátumok lejáratát után — tehát Októberben kellene megejteniök. Ezt pedig nem azért mondjuk, mintha valami roppantul sajnálnók ennek a lejarásra nagyon is megérett, örökösen civakodó egy jóra való törvényt alig-alig hozó országháznak a becsukását — de mert rendkívüli dolgoknak kell, hogy igazi, rendkívüli okai is legyenek. Mondjuk és hangsúlyozzuk, hogy egy árva könyesepp nem fog kihullni a mi szeméinkből azért, ha a képviselőházat még ma bezájják. Nem. Csak-hogy ezt — bocsásson meg a miniszterelnök ur — a magyar népnek is tudni kell.

Mert ha olyatén hübele-balázs módra tűzik ki a választásokat, ha a magyar népnek ezzel meglepetést akarnak szerezni, hát akkor ezt nagyon, de nagyon rosszul c-elekszik. Egyetlen egy joga van a nemzetnek azért a sok teherért, azokért az évenként mindig szaporodó adókért: ez pedig a választói jog.

Manap csak minden 5 évben használhatja egyszer ilyenformán meltán és joga-an meg-

követelheti, hogy ezt a jogot ne elhamarkodva, hanem legjobb hite és meggyőződése szerint használja. Ne pedig csak — holmi „adj uram esőt, de mindjárt” módon.

Mert a hirtelen, a meglepetésszerűen kitűzött választásoknál annak a jognak meggyőződés, hit szerint való használása teljesen lehetetlen.

Azért kérjük a kormányt, hogy tegyen őszinte nyilatkozatot arra nézve, hogy mikor lesznek ezek a választások? Ha pedig a kormány ezt a nyilatkozatot nem tenné meg — ám akkor ott van az ellenzék! Ez tegye meg a maga kötelességét, számítva mindenféle eshetőségre.

Tehát, mi a teendő: akitson az ellenzék (bármilyen legyen az) minden választókerületben *ellenzéki-pártot*. Alakuljon meg még ott is, ahol a győzelemre egy fikarcnyi kilátás sincs. Tekintsék a választásokat olyannak, mint az angol-bur háboru. Egy marék hősies nemzet egy tengernyi néppel küzd már évek óta. Össze-összeesapnak s ha csak egy pillanatra is — de a zászlót küzdelem, kardcsapás nélkül nem engedik át a britt oroszlánnak.

Igy kell tenni a magyar népnek is. Mert ezt kívánja a magyar név becsülete, ezt kívánja maga a jog is, mely szavazatának felhasználásával minden választónak megadódik. Mert hát az mégis csak bosszantó dolog, hogy egy mameluk kerületben nem mernek ellenzéki képviselőt fölléptetni azért, mert ugyis biztos a bukás, a veszteség. Hát az az ellenzéki képviselő ilyenformán sohse gyakorolja legszentebb jogát: a választóit? Azért kell minden kerületben egy becsületes, tisztességes polgárt ellenzéki képviselőnek fölléptetni, hogy ennek az elvei mellé tegyék le ők is a hitüket.

Ilyenformán el fog jönni az idő, midőn esetről-esetre mindig többen lesznek a zászló alatt. Ekkor pedig — ha az ellenzéki választók száma évről-évre növekedik, akkor nőni fog a reménység is a győzelemre.

Mi a fő tehát most, amikor a miniszterelnök *szembekötödsdit* játszik az országgal? Mi volna más, mint a szervezkedés minden vonalon, minden kerületben, minden községben.

Igenis: szervezkedjen a magyar nép, hogy a hirtelenében, a meglepetésszerűen kitűzendő képviselőválasztások ne találják váratlanul. Vegyék a gyökeres, alapos szervezkedés meglehetősen nagy munkáját kezükbe a kerületek és községek ellenzéki, derék választópolgárai. Ne várjanak sehonnau se tanácsot, se utasítást. Sőt még jelöltet se kérjenek, ha erre van józan gondolkozásu, becsületes igaz ember, aki vér a véretekéből, hús a husunkból. Jelöljék erre azt,

aki a legméltóbb arra, hogy nevét a küzdelmes harcba vigye.

Muszáj nekünk gróf X, vagy báró Y képviselőjelöltnek? Dehogyan is muszáj. A divatos nevek után ne szaladjunk. És — ami a legfőbb — mandátum vadászatokat ne hagyjanak magukkal üzenni. Legyen a jelöltjük az, *akit ismernek*, akinek ismerik a múltját, jelenét, akiről bizvást hiszik, hogy ígéreteit be is fogja váltani, mert *be akarja* váltani.

A *szembekötödsdi* ellen védekeznünk kell. Az óvóintézkedéseket már most kell megtennünk, nehogy, mint a hirtelenében keletkezett nyári zivatar — meglepjen bennünket. A magyar népre soha olyan nagy szüksége nem volt a kormánynak mint most lesz. Mert a jog. törvény s igazság korszakában lehet reményünk egy kis tiszta választásokra is, akkor pedig a rostában vissza fog maradni igen sok — konkoly.

Ha be is köti szemeinket Széll Kálmán; mi azért látunk a — kendő alul. Látjuk pedig azt, hogy a böbeszedü miniszter meglepetést — nyári zivatart — akar zudítani a magyar nemzet nyakára a választásoknak váratlanul leendő kitűzésével. Csakhogy — mi is megtettük s ha nem, meg fogjuk tenni a mi kötelességünket: a nyári zivatar elül nádfődeles kunyhóba menekülünk: azaz a választások minket nem fognak meglepni, ha — *szervekedünk egyre-másra*.

És — szervekedjünk is.

POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1901. április 18.

A képviselőház — a husvétii szünidő után — ma, csütörtökön üli össze először. (Az ülés lefolyásáról csakis jövő számunkban számolhatunk el. Annyit mondhatunk most is, hogy a nagy port fölvert *Adria* törvényjavaslatot folytatják és — amint hírlik — újabban nagy esetepatéra, szóharagra van kilátásunk. A vége mégis csak az lesz, hogy az *Adria* szubvencióját megszavazza a — többség.

Radikális Reform-párt — cím alatt Kasics Péter volt országgyűlési képviselő új pártot alakított, melynek célja volna a mostani állapotoknak és viszonyoknak radikális (törzsgyökeres) megváltoztatása. Az új pártnak még igen kevés híve van s legelső gyűlését mult vasárnapon tartotta Pozsonyban, ahol Kasics — mint a párt megalakítója — fejtegette az új párt programját.

Két éves katonai szolgálat. Illetékes körökben azt híresztelik, hogy a közöshadseregbeli két éves katonai szolgálatról most már komolyan lehet beszélni. Ez a dolog közgazdaságilag is fontos, mer tnagyon kívánatos, hogy a közös hadsereg kötelékében szolgáló magyar ifjuság csak két évre vonassék el a gazdasági tevékenység teréről. Néhány év

előtt még erősen tiltakoztak a közös hadsereg intező köreiből a két évi szolgálati idő ellen, ma azonban, midőn a honvédség ugyanennyi szolgálati idő alatt fényes sikereket ért el, beleryugosznak ebbe a változtatásba.

A katonaság gyakorlati szabályzata. A fegyvertechnika újabb vívmányai és tökéletesedése következtében a király elrendelte, hogy a gyalogság gyakorlati szabályzata megfelelően kiigazítandó. Ebből a célból a jövő kedden ül össze tanácskozássra Ferencz Ferdinánd főherceg elnöklésével az erre hivatott bizottság, melynek tagjai a csapatfelügyelők és más tábörnökök.

A közös költségvetés. Vasárnap, e hó 14-én kezdik meg a közös miniszteri tanácskozásokat, amelyek célja a közös költségvetés megállapítása. A miniszteri tanácskozások két-három napon át fognak tartani.

LEVELEZÉS.

Nyir-Bátor, 1901. április 10.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Olvasgatom a mi kedves lapunkat. Meg-megakadt a lelkem egy-egy soron, amely gondolkozóba ejti a gondolkozó embert.

Legutóbbi számunkban olvastam, hogy a magyar ember egyik jellemző tulajdonsága az *örökös panaszkodás*. Engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy erről a panaszkodásról hadd írjak én is mint közönséges földmives ember — valamit akkor, mikor a képviselőválasztások közelednek.

Mert hát az igaz, hogy mi mindig jajgatunk, panaszkodunk.

Nem is csoda. Rossz viszonyok vannak szegény hazánkban. A szabadelvű párt hosszú uralkodása sokat ártott idáig az országnak és a népnek.

Több mint harminc éve csak az adót srófolják és a nép utolsó vánkosát is elekzekváltják, ha jövedelméből nem tud fizetni.

A zsidóknak annyi kiváltságot adott ez a kormány, hogy ma már ők uralkodnak a pénz, hatalom és az emberiség felett. Ha a népnek kölesönre van szüksége, csak a zsidótól kaphat, aki aztán aratáskor duplán visszkapja a kölesönt. A kormány ezt harmincz év óta tétlenül nézi, még csak egy tiltó szava sincs az ilyen uszarakamat szedése ellen. A zsidóság ilyenformán kezébe kerítette az ország legnagyobb részét. A tótokat és ruthéneket már annyira megsarcalták, hogy koldus-botra jutottak és ezeket és ezeket kényszerítették arra, hogy az országból kivándoroljanak.

A tiszamenti vidékeket már ők bírják s most a dunamenti részen kezdték meg az okkupációt.

Egy napon csak arra ébredünk, hogy akiknek mi kegyelemből helyet adtunk, azok fognak kiverni az országból. (Talán a kormánynak megkegyelmeznek.)

A zsidóság, ez a pióca-fajzat, ez teszi tönkre a népet — a kormány törvényeivel.

De nem elég, hogy a kormány egész adó-gyárat létesített uralkodása alatt: nem elég, hogy a népet átszolgáltatta az idegen nációk kiszípolozóinak, hanem még szent vallásunkban is piszkos lábbal és vakmerőséggel gázol.

Szent István keresztény országából egész szabadkőmives államot csinált.

Szent házasságunkat zsidó gyerekek által kötteti; a felekezetségségnek puha melegágyat csinált egyházpolitikai törvényeivel; az állam már maga is *felekezetenkívüli* lett; az iskolákból, hivatalokból kidobta a keresztet és bünteti azokat, kik a kereszt mellett foglalnak állást. Ma már szabadon törhetik a keresztet a koronáról, pedig a kereszt, ha a kormány bármit is csinál, örökké uralkodni fog. Őseink e jelben győztek, katonáink a kereszt láttára bátorodtak meg és vívtak fényes diadalokat török, tatár, osztrák ellen. A kereszt az ország, a királyság szimbóluma, országunk kimonodott keresztény ország és kormányunk mégis ily szentségtörést mer elkövetni.

Hazánkban, a keresztény országban, szabad a keresztet letörni, leköpní, vallási ágazatainkat ócsárolni; papjainkat a pápával egyetemben gyalázni, kigunyolni, ezt mind szabad, csak a zsidók vannak megvédve.

Zsidó, protestáns gunyolhatja, gyalázhatja vallásunkat, papjainkat, tehetnek akármit, a hajuk szála se görbül meg. De ha egy keresztény merne így tenni, hebertönöznek. pénzzel büntetnek.

Az idegen náció a kormány kegyeltje. A tősgyökeres magyar keresztény nép, kik Árpáddal jöttek az országba, azok árvák. A kormánynak kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a népet az idegen fajzat karmai közül megmentse, hogy az idegen fajzat gunyolódásai és piszkolódásai ellen megvédje.

A szabadelvű kormány harminc évi uralkodása óta a nép javára semmit se tett. Törvényei által csak ártott. A nép azóta süllyed a végelszegényedés, az erkölcstelenség és a vallástalanság örvénye felé.

Nem is esoda az a sűrű panasz. Hisz ha körülnézünk az országban és a nép helyzetén, szívünk elszorul és önkénytelenül könyekre hell fakadunk.

Ennek az állapotnak véget kell vetni! *Te, nép! Neked van a legnagyobb hatalmad, amivel véget lehet vetni ennek a garázdá kormánynak és ennek a sanyaru állapotnak.*

Nálad van a hatalom: a választói jog! Ez az, amivel megmentheted magadat országot és vallásodat.

Jelen körságos helyzeteknek tenmagad vagy az okozója. Tenmagad, a mikor egy kupica pálinkáért, borért vagy egy tányér habbevesért barommódra eladod magad s nem a saját belátásod szerint szavazol, hanem eladod magad.

Eladod magadat azoknak, kik ellened törnek. Eladod magadat azoknak, kik törvényeket csinálnak, törvényeket alkotnak életed, országod és vallásod ellen.

Most süllyed ballépésedet, ugye? De panoszkodni nincs jogod. Magad kerested, magad is kaptad.

Okulj bajodon!

Itt lesz nemsokára a képviselő-választás ideje, amikor gyakorolhatod legszentebb jogodat: választhatsz követet. Választhatsz olyat, akik az idegen náció tulkapásait megakadályozhatják és szent hitedet megóvják.

Lelkiismereted szerint válaszsz olyat, aki a nép javáért, az általános és titkos szavazati jogért, a vallásért, a hazáért és a királyért küzd.

A szabadelvű párt soh'se volt jóskaród, nem is lesz. Javadat soh'se akarta, nem is kereste.

Igéretet tud adni választás előtt, de a t. Házban mindenről megfelelkezik és parancsszóra szavazza meg az adót, a rossz törvényt.

Ha a választáskor egyetértve, megbuktatjátok e pártot, nem szavaztok jelöltjeikre, akkor jobb időt várhattok.

Nálatok a hatalom, a választói jog; most megakadályozhatjátok, hogy árulóitok bejussanak az országházba és törvényeket hozzanak — ellenetek.

Csak olyat kell választani, ki keresztény vallású és megigéri a nép jólétének előmozdítását, ki hitért, királyért, hazáért akar harcolni, küzdeni utolsó lehelletéig.

Csak oly jelöltet támogass, ki a Magyar Néplap által felállított 29 pontot vallja, vagy ahhoz hasonló programja van. Jó lesz erre népem álmodból fölocsudni.

Erre kér a te sorsodnak osztályosa, s a tekintetes szerkesztő urnak.

alázatos szolgája:

Benkő Károly,

A régi nóta.

„A veszprémi önségítő egyesületnél nagy sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztások tizenöt esztendő óta folynak. A sikkasztók megugrottak.”

Ezt a rövid hirt közölte veszprémi tudósítónk, mult pénteken. Az egérfarku hír után jött a bővebb felvilágosítás, hogy miképp s hogyan történt az a sikkasztás? No, mi ezt teljesen mellékesnek tartjuk. Hanem igenis *nem tartjuk mellékesnek* azt, hogy itt újból *ujjal* ne mutassunk arra a veszedelmes nyavalyára, arra a valóságos pestisre, mely gombamódra szedi áldozatait.

Talán emlékeznek olvasóink arra a hirünkre, amelyben a vas megyei *Kis-Czell* községben, az ottani *zsidó-takarékpénztár* üzemleiről adtunk híradást. Ezt csak azért említjük, hogy a mostani eset is tökéletesen hasonló ehhez. Kis-Czellben zsidó volt az elnök, a könyvelő — ha nem is volt zsidó — de még is *az* volt.

Itt a mostani esetenél ugyancsak zsidó volt az elnök is, az ellenőr is, a pénztáros is.

Ámde mi az eleje eknek a csunya, komisz dolognak? Az, hogy összeállt három zsidó. alakítottak egy „önségítő egyesületet”, amelybe csak úgy tódult a nép. De milyen nép? Hát a kisiparos, a napszámos, a cseléd, a kenyerét izzadva kereső szegény ördögök. *Ezek voltak az áldozatok.*

No, amikor ezt megmondottuk, ugyanakkor az is eszünkbe jut, hogy miért ment lépre az a kisiparos, az a napszámos, az a cseléd?

Megmondjuk a választ — bár, tudjuk, hogy ennek az igazságnak a kimondásánál talán betörnek a fejünk. Ime: Azért, mert a helybeli hatóságoknak kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy gondot fordítanak egy új zsidó-takarékpénztárra. Ez az egyik. A másik pedig az, hogy ugyancsak a helybeli újságok ökölnyi bötükkal hirdetik, hogy:

A veszprémi önségítő egyesület rögtön 500 forint kölcsönt ad annak, aki 50 kros heti betétet fizet.

Az a napszámos, az a eseléd, az a kisiparos, az a szobalány, az a dada, az a kocsis, — akik mind veszprémiek — siettek az ötven krajcárjukkal az *önsegítő egyesülethez*.

Azt hitték a szegény ördögök, hogy *rögtön* megkapják az 500 forintot. No azt nem kapták meg. Hanem azt mondták nekik, hogy ötvenkét héten keresztül kell fizetni ezt az 50 krajcárt, és csak akkor fogják megkapni az ötszáz forintot.

Azok tehát (a napszámosok — a kenyérüket iz-zadva, véres verejtékkal kereső kisemberek) fizették tovább is az ötven krajcárokat. Fizetett 400 ember. Mindegyik 50—50 krajcárt, vagy ha jobban tetszik egyenkint egy koronát. No, és mi történt? Az, hogy az *önsegítő egyesület* csődöt mondott. Ilyenformán 400 ember (napszámos, eseléd, dijnok, szakácsné, szobalány, kucséber, foltozó suszter és szabó, és a jó Isten tudja kicsoda) ötvenkét héten át befizett ötven krajcárjait, azaz 26 forintokat a — sárba dobta. A négyszáz embernek 26 forintja pedig kiteszen csak — tizezer és 400 forintot. Mert hiszen 400-szor 26 az éppen tizezer és 400 forint, avagy ha tetszik *20 ezer és 800 korona*. S ez folyt már tíz év óta.

Ez a sok ezer korona elveszett. Ezt a 20 ezer koronát mondjuk meg igazán, kásamaeska nélkül — ellopták.

Ezen a szomorúságos eseten akárhogy is méltatlankodunk, akárhogy is szidjuk az *önsegítő* egyesület **önsegítő** vezetőit: azoknak a szegény embereknek a filléreit mi vissza nem adhatjuk. De igenis azt hangoztatjuk — valamiképpen hangoztattuk mindig is, hogy új hangzatos címek alatt megalakuló holmi *önsegítő* egyesületekre nézve réges-régen kellett volna olyatén szigorú szabályokat, ellenőrzést gyakorolni, hogy a szegény népet ne csalhassák lépre, s annak keserves filléreit ne prédálhassák el.

Az igaz, hogy manapság még nincs olyan intézkedés, amely védelmet adna a népnek a gombamódra termő apró-cseprő pénzintézetecskék borzalmas szélhámosságai ellen. A veszprémi eset pedig nagyon is kínálkozó alkalom arra, hogy ilyen *törvényes* intézkedés létesülését sürgezzük.

Sőt, még ennyivel se elégszünk meg. Mert — szerintünk — szabályozni kell az ilyen apró-cseprő egyesületeket, amelyek ma még teljesen rendezetlenek és ezért száz és ezer bajnak a forrásai. Mert hiszen, ha a legsötétebb Afrikában, a négerék, a vadak között élnénk, akkor is több volna a jogunk, sőt — akkor nem vennék ki megtakarított filléreinket a zsebeinkből *nyilvánosan*. Ott — a zulukaffereknél — van jog, van biztonság.

Hát ilyen biztonságra van szükség Magyarországon, az *önsegítő* egyesületek terén is. Mert ez még rendezetlen és bizonytalan, mintha *vadonban*, az emberláb nem taposta ősernetegekben élnénk. Összeáll 3—4 ember, eleget tesznek a külső formáságoknak, hirdetik magukat nagy dobbal, meg nádi hegedűvel —

és ime: kész az *önsegítő egyesület*, vagy a *szövetkezet*, avagy az *önsegélyző társulat*, amelyeknek tagjai segélyt nem kapnak, mert hiszen az „önsegítő” egyesületek vezetői nem bolondok, hogy másokat segítsenek, mikor a *cimben* is ott van, hogy: „önsegítő”. Hát segítik önmagukat — a bolonddá tett nép nyomorult filléreire, ők a kolompósok, akik könyvet hamisíthatnak, sikkaszthatnak, népet bolondíthatnak — kényük kedvük szerint.

Igy történt ez nemes Veszprém vármegye székhelyén, magában Veszprémben. Rettenetes valami! *Tizenöt esztendő* óta hamis könyvekkel, hitegetéssel fenntartani egy intézetet! Hol voltak a szemeitek — édes veszprémiek — akkor? Avagy vakok valátok?

Kegyelmes Belügyminiszter Ur! Négyszáz veszprémi nyomorult ember nevében emelünk panaszt.

Ezeknek a szegény ördögöknek elveszett a pénze. (Azok a keservesen megszerzett fillérek!) Azt már se kegyelmes uram, se mi vissza nem adhatjuk. De legalább gondoskodjék Nagyméltóságod arról, hogy Vas, Bereg, Hont, avagy Zalamegyékben ilyen módon ne veszítsék el azok a szegény ördögök az ő izzadságos filléreiket.

A munkások baleset-biztosítása.

Az ujságokban sokszor olvashatók olyan gyári balesetek, hol a munkások sokszor oly szerencsétlenül járnak, hogy vagy a szemük világát vagy a kezüket vagy a lábukat veszítik. Ezek a munkások azután koldusokká lesznek egész családjukkal együtt. Ezideig számtalan ily szomorú eset fordult elő. Persze, ha bénákká lesznek, a gyár vagy a műhely, mint egy rossz gépet, eldobja, elbocsátja, további életéről senki se gondoskodott.

Ugy látszik, ennek az állapotnak véget fog vetni a kereskedelmi törvényszék egy ítélete, mely egy gyári géplakatos ügyében hozott.

Az illető géplakatos kovácsolása közben egy vaszilánk felszemére megvakította. A balesetet nem okozta a gyáros gondatlansága s így az eddigi törvény szerint nem volt kilátása kárpótlásra. De a kereskedelmi törvényszék megítélte a kárpótlást a következő fontos kijelentéssel:

„Az állandó veszélylyel járó ipari vagy gazdasági üzem tulajdonosa felelős az üzemből előállott károsodásért még akkor is, ha őt a köteles gondosság elmulasztása nem terheli. Az ily üzem körében előálló veszély és az ebből ellőálló kár alkotórésze a minden gazdasági vállalattal járó rendes kockázatnak.”

Ez az ítélet, mint mondtam, nagy fordulatot fog előidézni a gyárakban és műhelyekben.

Eddig a gyári és egyáltalán az ipari munkások baleset-biztosításáról nem volt törvény.

Ugyan fizettek kárpótlást szerencsétlenül járó munkásnak, ha nyilván az igazgatóság gondatlansága

bebizonyult, de legtöbb esetben még ekkor sem. Ugyanis a gyárak műhelyeiben levő vezetők, munkások, kötelesek felügyelni és ők felelősek a bajért. De ők szintén szegény emberek, kárpótlást tőlük követelni nem lehetett. Így bujtak ki az igazgatók a kárpótlás fizetése alól.

Hanem most már nem lehet.

Én nem annak örülök, hogy lesz kárpótlás a szerencsétlenül járóknak; nem annak örülök, hogy kell majd fizetni az igazgatóknak, nem. Annak örülnék leginkább, ha soha se kellene fizetni kárpótlást és soha se fordulna elő ilyen eset.

Ugy látszik, most majd nem is fog oly gyakran előfordulni. Hogy eddig így volt, az nyilván az igazgatóság bűne. Igen, ők takarékoskodnak a munkaerővel, hogy a részvényeseknek és nekik több jusson.

Egy géphez 3—4 személy helyett csak egyet tesznek és ez az oka, hogy oly sok szerencsétlenség van.

Az egy munkásnak kell nézni a gép helyes forgását, járását, kell dolgozni kezével-lábával és így nem esoda, ha egy észrevétlen pillanatban a gép kereke elkap egy egy ujjat vagy az egész kart; csak így történhetik meg a szerencsétlenség.

A kereskedelmi törvényszék ez ítélete bizonyára gondot ad a gyárosoknak, hogy jobban fognak vigyázni és a kellő óvintézkedést nem fogják könnyelműen a vezetőkre rábízni, hanem a saját és a részvényesek zsebe is bajban lévén, maguk is komolyan fognak törődni a munkások testi épségével.

Eddig nem így volt:

A gyárosok éppenséggel semmivel sem törődtek, csak a pénzzel.

Takarékoskodtak a munkaerővel és csinálták a nyomorékokat. Jó ez a törvényszéki ítélet, legalább most a munkaerőt meg fogják szaporítani és nemesak a gyáros és részvényes fog élni abból a sok pénzből, melyet egy gyár évenként szerez a munkások bőrén.

Ideje volna már egyszer, hogy a munkás-törvényeket általánosságban reformálják, mert nagyon sok baj van még a munkás és munkaadó közti viszonyokban.

Ezek a bajok szülik aztán a szocializmust.

Jobban tette volna a kormány, ha az *Adria* törvényjavaslat helyett a munkástörvényeket reformálta volna. Előbb az országban bent divó bajokon tanácskoztak volna, azután mentek volna tovább, hogy az országot az idegenek előtt, mint civilizált, vagyonos és hatalmas államot mutogassák.

Amíg az országban nyomor lesz, amíg a nép, a munkások megélhetése és biztosítása nincs meg, addig kár volt az idegenek elé menni és mutogatni a magyarok cifra nyomorúságát.

Helyesebben tenné az állam, ha az *Adria* adója helyett egy pár szegény munkás adóját engedné el, az *Adria* szubvenciója helyett a népet, a nyomorban selymő népet segítette volna.

Nem ér az a ház semmit, amelyik csak kívül cifra, belül meg rendetlenség, piszok van.

TÁRCA

Megtérés.

*Becsunótát zengjenek a lantnak hurjai,
Lelkemnek fájdalmát hadd sirjam ujja ki,
Zokogjak még egyszer szívemből igazán,
Fájdalmam keservén enyhít a könny talán.*

*Oh de boldog voltam, mikor még egykoron
Sirni tudtam, ha fájt a szívem, zokogón.
Édes volt a sirás, mert a hulló cseppet
Felfogta jó anyám, a ki ugy szeretett.*

*De sirba vittük őt lellem fájdalmára
S én sírjánál sirtam, akkor utoljára,
Sírhanlja nyelte el utolsó könnyemet,
S azóta csak bánat kíséret engemet.*

*Mert ha volt is könnyem, sirni még sem
[mertem,
Kikaczagott volna a rossz világ menten.
Pedig a világot hüllött volna könnyem,
Miket vélem együtt ejtnek, tudom, többen.*

*Oh de mit beszéllek? Hiszen én magam is
Csak olyan rossz voltam, oly álnok és hamis,
Karjainra lávott, mert nem volt támaszom
S részt vettem vele az ördögi tánczokon.*

*Imádkozni akkor nem tudtam, nem mertem,
Idegen volt Krisztus keresztje előttem.
Míg mások imázták a templomba jártak,
Én addig áldoztam a poklok urának.*

*Oh de a jó anya feljött a sírjából,
Felrázott szelleme e tespedt légárból,
Megtanított ujja Mária nevére
S leborulva menni a kereszt elébe.*

*S a léha világot imádkozom most már,
Eltévedt életemért folyik a bánatár,
S bár kaczag a világ, lelkemnek ellene,
Nem bánom, erősít jó anyám szelleme.*

Zalai Tihamér.

Az ördögös Mări néni.

Ötvenkét fertály földje van az apjának. Pista pedig az egyetlen magzat. No hát nem esoda, hogy bolondulnak utána a lányok. De különben is derék legényke. Amig kis-, meg nagyiskolás volt, mindig jutott svámára egy-két hatos szorgalma jutalmául. Így összegyűlt neki vagy tizenöt darab ezüstpénz. Még most is megvan valahol a sublót fenekén. Most már el se költhetné, mert most már a fillérek járnak.

Nem is gondolja senki, hogy a derék Csattos Pista mire tartogatja az elavult hatosokat. Talán — urambocsá — bajuszpomádéra.

A bajuszáról azonban jobb, ha nem is szólok, mert bizony még alig-alig sörkedzik. De a derék Pista nagyra van vele. Pajtásai tudják, hogy mi az ő gyöngéje, hát akadt is mindég ingerkedő. Ajánlottak neki egy ránczosképű kuruzslót, a ki egy hét alatt töllsöprű-nagyságu bajuszt növeszt husz koronaért. A Pista pedig azt mondta erre, hogy akkor szívesen adna a kuruzslónak még többet is, ha megfogadná, hogy felhagy a népbutítással. A kik e beszédet hallották, el is vitték hirül a vén kuruzslónak, a ki az ajánlatot — elfogadta.

Ennek a Mări néninek — így nevezték a javasasszonyt — igen nevezetes szerepe volt a községben. Igen ügyes házasságközvetítő hírében állott. Be van avatva úgy az uri-, mint zsellérlházak családi titkaiba.

Ismeri a fiatalok és a vének szívvilágát. Eddigi működése fényesen bizonyítja, hogy hivatott közvetítő. Az ő utmutatására kötött házasságokból eddig még perpatvar nem származott. Ezért sűrűn jártak hozzá a házasodni kívánók jóindulatu tanácsért.

Mări néni kinn lakott a vályogvetőben egy elhagyott pásztorkunyhóban. Két torzonborz mészáros komondor állt szigoru kerubként ajtajában. Ezt a szigoru őrizetet arra magyarázták hogy a Mări néni rengeteg kincset rejt kunyhójában.

Akik tanácsért keresik föl, azok legjobb, ha csillagos este mennek hozzá. Olyankor beszél legigazabban. Így tett a szépséges Tatár Zsófi is, aki igen szegény, de igen jóra való hajadon volt. Épp ezért nem kellett senki fiának.

Gyönyörűséges este volt. A teli hold kékes sugaraival mintha véges-végig festette volna az egész világot: olyan bájos, csendes, egyszínű volt minden, a merre csak a szem ellátott . . . És mintha az égnek legszebb csillagja szállt volna a földre, ott lengett a felénk sötétlő erdő felé vezető keskeny uton a szépséges Tatár Zsófi alakja. Nézzünk egy kicsinyt szemébe, mert fogadom, nem telik egy év s a szép Zsófi menyecske lesz.

Visszafordult. Talán attól tart, hogy követi valaki. Kimeresztí nagy, dióbarna, félénk tekintetű szeméit, arca rózsái még mosolygósabbak lettek, ringó járása még ringóbb az ijedelemtől. Vagy talán nem is a félelemtől reszkettek formás tagjai . . .

Lassan haladt utána egy sugártermetű legény,

aki felét lehorgasztá gondolatainak az ő súlyos, komoly volta mián. Talán észre se vette az előtte haladó leánykát.

Mări néni kutyái erősen ugatnak. De amint a szép Zsófi szelid járását látják, megjuhászosodnak, felé szaladnak, lompos farkukat esóválva, barátságos ugrándozással kísérik a leányzót a Mări néni színe elé.

Köszöntik egymást nyájasan. Mări néni nem is kérdezi mi járatban van, hanem kezdi a maga nótáját:

— Szép lelkem, tudom szegénységedet, ismerem jó szíved, megérdemied, hogy olyan férfi házastársa légy, aki jó lelkednek példaképe. Nos hát mondd, ki az, aki szíved szerint való?

Zsófiكا összerezett erre a kérdésre. Egy édes gondolat cikázott át agyán, szíven; tehát mondja meg szívének legbensőbb titkát? Mondja ki annak a férfinak nevét, akihez titkos vágyak vonták — akit az ő ártatlan lelke csak titkon, sóhajtvá sejt . . . Megmondta.

— A Csattos Pistát szeretem.

Mări néni visszahökken erre egy kicsinyt. Gondolta: ez a lányka, akinek szépségén, jó szíven kívül egyebe sincs, beleszeretett a falu legdelibb, legmódosabb legényébe, akiért a szomszéd helységek hajadonai is méltán versenyre keltek.

— No ez kicsit bajos . . . Hanem segítünk rajt! — mondja fontolgtatva a jó Mări néni. Tudod mit lelkem? Egy föltétel alatt beteljesülhetne szíved vágya s akkor a boldogság selyem pihés párnáin nyugodhatnál . . .

Zsófiكا csak bámul egy darabig, azután kérdő pillantásokat vet Mări néni holdvilágos ráncos képére.

— Feleségévé teszek, ha megigéred, hogy a legszebb nászajándékodat nekem adod.

— Igérem igaz lelkemből . . .

A két komondor ezalatt erősen ugatni kezd egy ujjabb jövevényre. Mări néni messziről megismerte a járásáról. A Csattos Pista közeledett.

— Hanem most Zsófi lelkem, tüstént a szür alá! Meg ne moccanj! Megtudsz mindent. És a szépséges Zsófiكا a szür alá rejtőzött.

— Minden jót Mări néni!

— Neköd is fiu! Mi hozott ide?

— Feleségöt keresnek, osztán tudom, hogy Mări néni járatos az ilyenben.

— Jó, jó, hát csak mondd, milyen legyen a lélök!

— Igön gazdag.

Mări néni úgy tesz, mintha gondolkoznék. Aztán hirtelen felrántja fejét.

— Ho, hó fiam, előbbre való az ígélet beváltása! Azt ígérted, hogyha mesterségemmel föl hagyok, husz koronát adsz!

— Az csak tréfa volt.

— De pedig öt tanum is van rá.

Hanem Pista is okos gyerek volt. föltalálta a helyzetet.

— Tudja-e Mări néni, hogy én javaslásért kerültem magához. Ha pedig én a husz koronát odaadnám, akkor magának igazság szerint nem szabad jayasolni. Meg volt fogva a vén Mări néni. Nem szólt sem

mit, ami pedig a Pista igazát jelenti. Hanem a vén asszony nem engedett a husz koronából. Mire a Pistának a bajusza hetykén fog kunkorodni fölfelé, az érte ígért husz korona Mária néni kezeibe kerül.

— Jól van. Hát gazdag legyen a lány? A Cseres Julcsa talán?

— Az nagyon szeplős.

— A Baracs Böske!

— Annak rossz hite van.

A gazdagabbak közül nem volt egy se valamire való. Pista nem is igen ismerte a lányokat. Éppen azért tette Mária néni a következő ajánlatot:

— Fiam, te még gyenge vagy ahhoz, hogy hozzád illő házastársat válassz a sok közül. Én már közel vagyok a nyolczvanhoz, én már sokat éltem, tehát sokat is tudok. Adok neked egy gyönyörűséges hajadont, aki a helység leggazdagabb lánya; a szive kineses bánya.

— Tehát szegény.

— Szegény, de többet ér a gyémántnál, mert igön szép és igön nemes.

— Ki légyön az?

— A Tatar Zsófi.

Pistának arcába szökött a vér. Lábai megremegtek; ő már gondolt a lányra...

— Kívánod-e Pista, hogy e pillanatban előtted álljon a szép Zsófi?

— Kívánom.

— No hát, eredj kifelé tiz lépést, nézz föl a legszébb csillagra, aztán térj vissza. Pista úgy tett. Mikor visszakerült a kunyhóba, ott állt előtte a szép Zsófi. Kibujt a szür alul. Pistának megállt az esze. Most már csakugyan azt hitte, hogy a Mária néni hivatott kuruzsló, aki egy perc alatt elé tudja varázsolni a leggyönyörűsebb hajadont. Ez boszorkányság.

— Ha már így van, Isten neki. Hát szeretsz-e Zsófi lelkem?

— Nagyon — mondja a lány szemlesütve s fülig pirulva.

— Holnap elmegyek hozzátok Zsófikám, holnapután kihirdeti a plébános házasságunkat azután megtartjuk a menyegzőt.

Ezek után Pista elővett néhány csengő ezüstöt s megajándékozta az öreg Mária nénit. Aztán Pista is, Zsófi is más-más uton tért haza, nehogy a falu szája előre járjon.

* * *

Csattos Pista előszedte a sublót fenekéről az egzament-hatosokat, elvitte egy ötvöshöz, aki szépen sorba lánczra szedte azokat s ez volt a Zsófi legszébb nászajándéka. Mindig a nyakán csörgött, mignem egy napon valamiképpen eltűnt.

Ez volt az első eset, mely a békés családi boldogságot első és utolsó ízben megbolygatta. Csattos Pista még az nap kidoboltatta, hogy aki az ezüst pénzfűzért megkeríti, száz korona jutalmat kap.

És már este felé megkerült. Az öreg Mária néni találta meg és vitte vissza jogos tulajdonosának, pedig ő a dobszót nem is hallotta a vályogvetőbe. Legalább azt mondja a vén boszorka, aki így az idejémult ezüsthatosok révén ötven pengőre tett szert. No, nem hiába utazik seprűnyélen.

J. Sándor.

Tisztelettel, szeretettel és bizalommal
kérjük kedves olvasóinkat az új évnegyed alkalmával előfizetéseik megújítására, a hátralékosokat pedig hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kérjük.

Heti naptár. Áprl. 21. Heliodor pk. Áprl. 22. Szótér és Kajetán. Áprl. 23. Béla pk. Áprl. 24. György vt. Áprl. 25. Márk ev. Áprl. 26. Kilit. vt. Áprl. 27. Zita sz.

Jubileumi bucsu. A tavalyi szent évi bucsut a római pápa erre az esztendőre is kiterjesztette. Egyik kibocsátott rendelete értelmében ugyanis teljes bucsut nyernek az idén is mindama hívek, akik két héten át az előirt ajtatosságokat pontosan végzik. A vidéken a plébánosok a bucsuk miként való elnyerése tekintetében a híveket föl fogják világosítani.

Házasságkötések februárban. Február havában a magyar birodalomban 32.502 házasságot kötöttek, amely számból Horvát-Szlavonországra 4350 házasság esik. Csupán a magyar anyaországban kötött 28.152 házasságot véve szemügyre, első sorban is elmondhatjuk hogy az 1901 év február hónapja nem volt oly kedvező a házasságkötésekre, mint az 1900-ik év ugyane hónapja, amely 32.200 párt egyesített. A házasságkötésből aránylagosan a legnagyobb rész Erdélyre esik, a legkisebb a Duna-Tisza közére. A vármegyék közül Beszterce-Naszód megyében kötötték a legtöbb házasságot, a legkevesebbet Békésmegyében. Városaink közül a házasságkötések számaránya tekintetében Szegedé az elsőség, ahol 208 házasságot kötöttek, míg az utolsó helyet 22 házasságkötéssel Fiume foglalja el. Magyarországon februárban 2662 vegyes házasságot kötöttek. A keresztény-zsidó házasságok száma 29, mely számból 14 esetben keresztény völegény vett el zsidó leányt, 15 esetben pedig keresztény leány lépett zsidó völegénynek házasságra. A 29 keresztény-zsidó házasság közül 12 esetben jött létre — a születendő gyermek vallására nézve — megegyezés, és pedig 9 esetben a keresztény és 3 esetben a zsidó vallás javára.

Érdekes számok. A magyar birodalomban február hónapban 537 községben 624 tüzeset fordult elő 917 károsulttal, 842.742 korona kárösszeggel. Legtöbb kárt szenvedett: Vas vármegye 21 tüzesetnél 127.680 korona kárösszeggel. Buda-pest székesfőváros 14 tüzesetnél 97.482 korona kárösszeggel. Zemplén vármegye 11 tüzesetnél 53.621 korona kárösszeggel.

Bars vármegye 8 tüzesetnél 35.006 korona kárösszeggel. Nyitra vármegye 15 tüzesetnél 34.338 korona kárösszeggel. Ung vármegye 8 tüzesetnél 30.838 korona kárösszeggel. Heves vármegye 11 tüzesetnél 26.295 korona kárösszeggel. Szepes vármegye 4 tüzesetnél 24.114 korona kárösszeggel.

A burok husvétja. A vallásos nép: a burok — az angolok pedig képmutató nép, így tehát nem harcoltak az ünnepek alatt. Imádkoztak, zsoltárokat énekeltek és ünnepelték a Megváltót, akiben oly igen hisznek. Nagypéntek napján egy belga újságíró meglátogatta az öreg *Krügert*, aki beszélgetés közben következőket mondta:

— A történelem oly gyakran ismétlődik — mondá Krüger, miért ne ismétlődne a mi kedvünkért is? Meg van írva Xenophon „Anabasisa”, („Visszavonulás”) a tízezer görög visszavonulása. Ismeretes I. Napoleon vert seregének dísztelen és rémes menekvése a felgyújtott Moszkva alól, Oroszország jégmezőin keresztül. Tolstoj tolla, Verescsagin ecsetje regéljen eme „dísztelen kivándorlásokról”. Am nincs olyan Xenophon, Tolstoj és Verescsagin, akinek elég ítélte, hangja, színe lehetne annak az anabázisnak és Moszkvának meg-rögzítésére, aminőt az angolok fognak elkövetni Dél-Afrikából. Mert meg vannak már puhulva a békére és be fog bizonyulni, hogy a háborúk intézője mégis a mindenható Isten, a Roberts és Kitchener hadi tudományánál pedig hatalmasabbak a mi zsoltáros könyveink. Ezért győznek a burok nem csupán önmaguk helyett, de győzelmük mindenkinek győzelme, akik a földi akaratnál hatalmasabb erőben és végzetekben hisznek. Így beszélt a burok ősz elnöke, és a Dél-Afrikából eddig érkezett hírek egytől egyig neki adnak igazat.

Egy huszárkapitány. Tegyük hozzá, hogy gróf. A neve *Pálffy Rajner*. Az újságba pedig azért jött a neve, mert — megszökött, és csak százezer forintnyi adóssággal hagyott maga után. A története érdekes. Ime:

Gróf Pálffy Rajner, a Nagy-Kikindán allomásozó Hadik. huszárok ezredében kapitány volt, mielőtt Amerika felé vette útját. Fia gróf Pálffy Emilnek, aki a magyar testőrseregben alörnmester. Gróf Pálffy Rajner nagy gavallér volt, ki két kézzel szórta a pénzt. A huszonkilencéves fiatal ember csakhamar tetemes adósságban uszott. Némileg megjavult a helyzete, mikor vőlegénye lett egy miliomos grófkisasszonynak. Már minden előkészületeket megtettek a lakodalomra. Nagy-Kikindán kibérelték a Kádár testvérek házáat, Bécsből butorokat rendeltek, az istállóba pedig orosz és telivér lovakat állítottak. Gróf Pálffy menyasszonya azonban, mikor megtudta, milyen a gróf, hirtelen mást gondolt: visszaküldte a jegygyűrűt és ezzel, úgy látszik, gróf Pálffy minden reményét megsemmisítette. A gróf egy ideig éldegélt abból a pénzből, amit az uzorakamat mellett tudott felhajtani, de a szomorú vég közeledett. A hitelezők egyre zaklatták, a gróf helyzete mindinkább lehetetlenné lett. A minap tizenhatezer korona pénzküldeményt kapott valahonnan. Ezen a pénzen Hamburgba és onnan Amerikába ment. A hitelezők a gróf családjánál tettek lépéseket, de a család tudni sem akar a huszárkapitány adósságairól.

Vörös kakas. Még a perzselő nap itt sincs, s már is a vörös kakas az ország igen sok községében pusztít. Legutóbb óriási tüzvész dühöngött *Jászón*, 24 lakóház az összes melléképületekkel leégett. A kár óriási. A főszolgabíró Rakovszky alispán utján táviratilag államsegélyt kért. A kormány a nyomor pillanatnyi enyhítésére 300 koronát küldött.

Megint tűz. Husvét hétfőn, a veszprémmegyei *Deve-*

cserven is tűz volt, mely délután 3 órakor a város nyugoti részén ütött ki s rövid idő alatt 8 házat pusztított el a melléképületekkel együtt, melyek biztosítva voltak. A tüzet csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett eloltani.

Szomorú numerusok. A magyar birodalomban február havában a gümőkórnak 6332, a torokgyíknak 891, a kanyarónak 677, a számarhurutnak 989, a vörhenynek 732, a hasi hagymáznak 525 halottja volt. A gümőkórnak legtöbb halottja: 1118 a Duna-Tisza közén volt (magában Budapesten 239), a legkevesebb (513) a Tiszán innen. Az Arad vármegyei Almás-Kamarás 10 halottja közül 6 gümőkórban halt el.

Orvosok, akik betegek. *Csanáloson* nagypénteken késő este kigyuladt három csűr. Minden épkezláb ember oltáshoz látott és sikerült is a tüzet megfékezni. Egy tövén elégett gerenda azonban estében leütött egy embert, ki eszmélenül bukott a földre. Apja és sógora rögtön behajtaták az egy mértföldnyire levő Nagy-Károlyba orvosért. Elsőbbit a kerületi orvost keresték, kinél bezörgetvén, egy női hang azt válaszolta, hogy rögtön szól az orvosnak. Később kijött a szolgálta és azt mondta a két parasztnak, hogy az orvos ur nincs otthon. De hát akkor hogyan mondhatta az a női hang, alighanem a feleségéé volt, hogy rögtön szól az orvosnak? A második orvosnál azt kapták válaszul, hogy az orvos ur izzad, beteges; nem mehet. A harmadik nem volt otthon; a negyedik éppen rosszul volt. A két parasztot mindenünnen azzal küldték el, hogy az orvos urak — reggel korán szivesen kimennek. Hogy a leütött paraszt addig meghalhat, az persze az ő baja. A két orvoskereső atyafi erre rendőrt keresett, hogy az hívjon betegükhöz orvost; de rendőrt a megyeházán sem találtak. Véletlenül eljutottak egy ötödik orvoshoz, aki megértvén a baj mivoltát, kijelentette, hogy ő ebben nem szakember, menjenek el *Sternberg Géza* dr.-hoz. Ez pedig fogta magát s éjjel 2 órakor kocsira ült a háromórrai keresésben elfáradt emberekkel és kihajtatott a beteghez. Gondos és ügyes kezelése mellett a gerendaütött ember lassankint magához tért s most már gyógyulófélben van. Jó volna azokat a beteg orvosokat a belügyminiszterrel megismertetni.

Esküvő után a halálba. A napokban vezette *Kolozsvárott* oltárhoz *Porsche* József gyári művezető Klein István postatiszt Mariska nevű leányát. A lakodalom után harmadnap a fiatal férj föbelötte magát s *rögtön meghalt*. Az ok, a miért a tragedia történt, egy családi jelenet. *Porsche* szülői nem helyeselték gyermekük házasságát s ezt megmondták többszörösen a fiatal embernek, aki elkecserevedve leszámolt az étellel.

Keményfejű ember. *Balázs* Ferenc budapesti cipész-mester mult vasárnap reggel igen elkecserevedt volts elhatározta, hogy megöli magát. Elővette rozoga pisztolyát s annak mind a két töltényét fejének szánta Irányi-utca 18. számú lakásán. A pisztoly golyói azonban nem hatoltak koponyájába, hanem a bőre alá furódtak. Könnyű sebeivel nagy ellenkezése dacára a Rokus-kórházba vitték.

Meglövődözött asszony. A *szegedi* kórházban van egy fiatal ápolónő, egy elvált asszony, aki azért vált el az urától, mert az féltékenységi rohamában háromszor rálőtt a revolveréből. Mind a három golyó talált benne is maradt a menyecskeében, aki azonban ennek dacára igen jól érzi magát. Ennek a menyecskeének különös pechje van a szerelmeseivel. Mert a kórházban az egyik szolgálóval barátkozott

össze, de az is féltékeny természetű s tegnap az is revolvért fogott az ápolónőre, aki ily előzmények után egy csöppet sem rettent meg, mert egy-két revolver-golyónak még csak oda se néz. A lövöldöző szerelmezt különben ártalmatlanná tették.

Visszakergetett kivándorlók. Boroszlóból írják, hogy az orosz-sziléziai határon a múlt éjjel Poroszországba bevándorló munkások utlevél nélkül át akartak menni a határon, de a határközások visszakergették őket. Egy munkást agyonlőttek, nyolcat pedig veszedelmesen megsebesítettek.

Hítvesgyilkos török. A török bíróság rendkívül érdekes tárgyalás után fölmentette *Ali Osman* földbirtokost, aki meggyilkolta feleségét, mert rajtakapta, midőn egy hitetlen gyaurrel volt bizalmas pásztorórája. Hamise, a meggyilkolt asszony, a hárem ablakánál ült és egy csinos fiatalembert pillantott meg, aki váltig emelgette fejét, hogy bepisloghasson a vasrácsra. Az asszony réamosolygott az idegenre, majd kinyitotta az ablakot és beengedte a fiatalembert. Pár perc múlva benyitott a hárembe a bőszejér s egy törzsurással megölte a hitlen asszonyt. A török bíró azzal indokolta meg az ítéletét, hogy az asszony a muzulmán hit tanítása szerint megérdemelte büntetését.

A kereszt legújabb áldozatai. Caltanissetta közelében, Szicília szigetén van *Sommatino* községe. Ez a község legutóbb elhatározta, hogy a község határában keresztet állítat föl, amire frater *Gisacchino* nagybőjtői szónok buzdította a híveket. A kereszt megszenteléséhez ünnepélyes körmenetben vonultak ki a lakók szónokuk vezetése mellett. Igen ám, de Olaszországban minden körmenet meg van engedve, például garibaldista, szocialista, republikánus stb., csak a vallási körmenet nem. *Sommatino* lakosságát tehát fölszólította a rendőrbiztos, hogy álljanak el a körmenettől s oszlojjanak szét. Kivonult tehát a csendőrség, de a néhány száz csendőr nem birt a tömeggel. S ekkor a nép tüntetőleg kolostorába kísérte nagy ovációkkal frater *Gisacchino*t s követelte a körmenet ünnepélyes megtartását. Végre a katonaságot rekvirálták, a tömeg azonban nem engedett, katonákat, csendőröket követel megdöbálták, amire a katonák éles töltéssel lőttek s 13 ember többé-kevésbé veszedelmesen megsebesült. Ők a kereszt legújabb vértanúi! A katolikus olasz alattvalóknak türniök kell szabadkőműves törvényhozásuk zsarnoki intézkedéseit, amelyek a szabad vallásgyakorlatot csirájában támadják meg. Meddig tart még ez a türhetetlen állapot?

Orvos, aki gyilkos. Párisban a múlt héten a Joinville külvárosban *Pezzantini* olasz orvos tizenkét törzsurással meggyilkolta *Ternios* asszonyt, aki nála gyógykezelés céljából jelentkezett. *Pezzantini* a nála tudakozó férjnek azt mondta, hogy az asszony már régóta eltávozott lakásáról. Ezalatt a szomszéd lakásban egy *Coiffier* nevű asszonyt fia önkivületi állapotban találta. A mikor magához tért *Coiffier* asszony, elkiáltotta magát:

— *Pazzantini* a gyilkos! Meg akart fojtani, mert mindent hallottam!

Erre felfeszítették az orvos lakását és az ágy alatt tatálták *Ternios* asszony holttestét, mellette pedig *Pazzantini*ét, aki a nyakán az ütérét elvágta. Az orvos életéhez kevés a remény.

Ünnepi veszekedések. Hát bizony voltak fölös számmal az egész világban. Hol itt, hol ott ütötték be valakinek a fejét, vagy szeltek le a fülét. Ámde a legnevezetesebb

verekedések mégis csak a híres szegedi tanyán: *Királyhalmán, Csányon, Kisteleken és Árokházán* történtek, ahol a rendezett „csöndes“ multságok alkalmával ötven meghaltak, vagy huszonötven megsebesültek, köztük néhányan súlyosan.

Elpusztult község. Jóságos Isten! Mi lesz a te magyar népedből? Ugyis szegény. Huzza az ág is. S most az egyik pusztító elem, a tűz veszi el házáat, földjét, ingóbingóját. Mult pénteken a Varannó járáshoz tartozó *Zsaló-bina* község teljesen leégett. Leégett a házakkal együtt valaményi melléképület. A nyomor óriási, megmondhatatlan. A tűzvész oka — állítólag — gyújtogatás. Ezzel kapcsolatosan megemlíjük, hogy óriási tűz pusztított csütörtökön este Bereck Háromszegi határszéli városában. Egy ménesistálló gyuladt ki nagy szélviharban, ugyanyira, hogy rövid idő alatt 32 gazdának mintegy 55—60 épülete porrá égett. Tekintettel arra, hogy a tűz pusztította épületek biztosítva nem voltak, a kár igen nagy. A károsultak legnagyobb része nagy nyomorban van.

Dezentor — pajesz — bérlő. A neve *Buchwald* Zsigmond és a zalamegyei *Döbréte* községben volt Skublits Jenő ezer holdas birtokának bérlője. Most oszti kapta-fogta magát és követte pajesz hitorsosait Amerikába. Magyarán: megszökött a jámbor. Hátrahagyott váltóin olyan aláírások is vannak, amelyek valódiságát a kezesek tagadták, továbbá írásztalan több névhamisítási kísérletnek jöttek nyomára. Rokonain és barátain kívül a kanizsai és a varasdi pénzüntézetek is érdekelve vannak.

Halálra ítélt gyilkos. Vanyek István bécsi lakos, aki egy betörése alkalmával három embert, akik a menekülésben gátolni akarták, revolverlövésekkel megölt s két embert súlyosan megsebesített, a bécsi esküdtbírószág ma kötel általi halálra ítéte. Amikor a védő kijelentette, hogy kegyelemért fog folyamodni, Vanyek felkiáltott:

Nem kell kegyelem!

No, majd az akasztófa alatt szívesen venné a fehér kendő lobogtatását.

Mindig az asszony. *Rudolf* József szegszárdi szőlőbirtokos a felett való bánatában, hogy neje hitlenül elhagyta, öngyilkossá lett. A szegszárdi szőlőhegyek közt forgópisztolyal szíven löte magát és rögtön meghalt. Holttestét a szőlőmunkások találták meg. *Rudolf* 40 éves volt. No, kár volt a forgópisztolyt a szívének irányozni — egy asszony miatt.

2500 és 535. Ha már benne vagyunk a számokban, ám írjunk ide két számot. Az egyik 2500. Ez azt akarja jelenteni, hogy Budapesten annyi fűszerkereskedés van, akik a fűszereken kívül pálinkát is mérnek. No, most: ezenkívül van 535 pálinkakereskedő, akik csak pálinkát mérnek. Ilyenformán nem lehet csudálni, ha Budapesten olyan igen sok a gyilkosság és az orgyilkosság.

Ez a helyes. Bizony így kellene tenni nálunk is a párbajozókkal. *Kharkovban* 8 hónapi börtönre (s nem kényelmes államfegyházra) ugy grófi rangjának elvesztésére ítélték *Golovkin* gróft azért, mert a párbajban ellenfelét megsebesítette.

78 ember halála. Április 11-én *Odesszában*, a Fekete tengeren borzsalmas szerencsétlenség történt. A „*Szviyetlana*“ nevű személyszállító gőzös ugyanis a dühöngő viharban egy tengeralatti sziklába ütközött és elsüllyedt. Az utasok közül 67-en a személyzetből pedig tizenegyen befultak a tengerbe. A csolnakon mindössze huszonegy ember tudott megmenekülni.

Betyárvilág. Bizony, az ember fia azt gondolja, mintha a rég letűnt betyárvilág elevenedne föl: mert manapság utazni se lehet. Etre vall következő híradásunk is: Mayer Adolfné, homorodi földbirtokosnő a szomszéd faluból való hazatérésében (kocsin volt leányával együtt) éppen a falu előtt vagy harminc lépésnyire négy ember megtámadta. A kocsist megkötözték, azután a védtelen nőket ékszeireiktől megfosztva, eliramodtak. A segélykiáltásukra azonban az éppen cirkáló csendőrök a rablókat elfogták négy oláh személyében, akiknek neveit nem is érdemes ideírni.

Aranymondások.

Aki sokat beszél, kevés igazat mond.

Ki nem tud megélni a saját hazájában, az máshol még meghalni se tud.

Mađarat tolláról, a falut bírójáról ismerd meg.

Nem a majomból származik az ember, hanem — sokszor tapasztaltuk — az emberből lesz a majom.

A legnagyobb szerencsétlenségben is van szerencse.

Az ember szerencséje rendszeren a szerencsétlenséggel jár karöltve.

Aki fukar a borral, megtakarítja a vendégeket.

Ha azt akarod, hogy a fiadból tudós ember legyen, akkor szoktasd le a kérdezősködésről.

Imádd az Istent, de az ördögöt se bosszantsad.

Mindenféle.

A veszettség kiirtása Angliában. Egy angol orvosi lap közli azon eredményeket, melyeket Angliában a veszettség elleni küzdelemben a szájkosár szigorú keresztülvitelével értek. Tudvalevőleg Angliának ma sincs még u. n. Pasteur-injektete, ellenben a jelenlegi földművelésügyi miniszter, Long, erőlyesen hozzáfogott a szájkosár törvényes keresztülviteléhez mi a szigetország számos állatbarát-különceinek ellentállása folytán szintén nehéz munka volt. Az eredmény az, hogy 1899-ben csak kilenc esetben fordult elő veszettség, a mely számnak jelentősége akkor válik feltűnővé, ha azt látjuk, hogy az előző években 1896, 1897 és 1898-ban 438, 155 és 17 volt a veszettségi esetek száma kutyáknál. Más állatoknál az utolsó két évben egyáltalán nem volt ilyen baj konstátálható. Joggal dicsekszik a Lancet, hogy Anglia ezen bajt illetőleg tehát jobban tud védekezni, mint Európa bármely más országa.

Jézus halálos ítélete. Az olasz ujságok érdekes dolgot jelentenek, amelynek valószínűségéhez azonban igen

sok kétség fér. Azt írják ugyanis, hogy *Caceria* olasz város mellett van egy kápolna, amelyben egy emléktáblán, régi zsidónyelven, megtalálták volna *Poncius Pilátusnak* az ítéletét, amelyet Jézus fölött mondott. Az az *állítólagos* ítélet így szól:

„Ítélet

kimondta Pontius Pilátus, Alsó Galilea helytartója, amely hangzik aképpen, hogy

názárethi Jézusnak

a kereszthalált kell elszenvednie. Tiberius császár uralkodásának 17-ik évvében, március hónap 25-ik napján, Jeruzsálem szent városában, amikor Ananias és Keifas papok és az Ur főpapjai valának.

Pontius Pilátus, Alsó-Galilea helytartója, Paäton kormányzékében ülve, itéli názárethi Jézust arra, hogy keresztet két lator között haljon meg. Minthogy a nép közül előkelő és általánosan ismert emberek a következőket vallják, miszerint:

1. Jézus csábitó,
2. Jézus bujtogató,
3. Jézus a törvények ellensége,
4. Jézus magát hamisan az Isten fiának vallja,
5. Jézus magát hamisan Izrael királyának vallja,
6. Jézus pálmaággal kezében, nagy tömegtől kísérve lépett a templomba.

Pontius Pilátus megparancsolja Quirilinus Corneliusnak az első centuriónak, hogy őt a kivégzés helyére vezesse és megtiltja az összes szegényeknek és gazdagoknak, hogy Jézus halálát megakadályozzák. A tanuk, akik a Jézus ellen hozott ítéletet aláírták, a következők:

1. Rabani Dániel, farizeus
2. Zarabatel János,
3. Robani Rafael
4. Caper, irástudó

Jézust Jeruzsálemből a Sarena kapun át fogják kivezetni.

A szöveg oldalán a következő megjegyzés olvasható:

„Minden nemzetségnek megküldetett egy-egy ilyen tábla.”

Hogy hol vannak ezek a táblák, azt még nem sikerült kipuhatolni.

Házi kincstár.

Zsir- és olajfoltok eltávolítása a szobapadlóból. A foltos helyet nedves agyaggal vastagon bekenjük, s ezt egy ideig rajta hagyjuk. Az agyag eltávolítása után a foltot szappanos vízzel mossuk fel. Erős bb foltokat terpentín olajjal nedvesítünk meg s hamuluggal mossuk fel.

Állott husnak kellemetlen szagát eljessen elvehetjük, ha felfőzzük, a habot róla jól leszedjük s erre a fazékba pár nagy darab izzó szén teszünk. Néhány perc alatt a szén a húst teljesen szagtalanítja.

Gipsz-figurák (kis szobrocskák) tisztítása legcélszerűbben csirizzel történik, amelylyel az illető tárgyakat bekenjük s ezután levegőre tesszük, míg megszárad. A csiriz lepattogzik, a lehulló csirizzel pedig a piszok és por is eltávolíttatik a szobrokról.

Igen jó borecetet készíthetünk, ha borecetben napokig áztatott lencsére gyenge meleg bort töltünk s a folyadékot lazán zárt (gyolcsal lekötött) edénybe mérsékelt meleg helyen több napon keresztül állani hagyjuk.

A citrom eltartása. Hogy a citromot sokáig eltarthassuk, leginkább a meleg levegő ellen kell biztosítanunk. Ezért konyhasóba teszük, úgy, hogy egyik se érintse a másikat. Épp így lehet száraz homokban vagy hamuban is eltartani. Azt a részét, amelyen szára volt, viasszal vagy lakkal vonjuk be, hogy megakadályozzuk a levegő behatolását.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Németország. *Frigyes Vilmos*, Vilmos császár fia, a német trónörökös múlt vasárnap reggel érkezett meg királyunk látogatására, Bécsbe. A trónörökös nagy ünnepséggel fogadták. Ennek a látogatásnak célja pedig az, hogy a hármas szövetséget a mi s Németország részéről még jobban megerősítse. Királyunk az ebéd alkalmával tartott fölköszöntőjében is erre célzott. Érdekes a trónörökös válasza, amit a felköszöntőre mondott: A trónörökös így felelt:

„Fel ségedet a legalázatosabban kerem, hogy fogadja legkegyelmesebben mélyen érzett köszönetemet az igen kegyes szavakért és a páratlanul szíves fogadásért. Felseged, mióta élek, oly sok szeretetben és jóságban részesített, hogy hálám Felseged iránt sohasem fog megszűnni. Csak az az óhaj hat át engem, hogy Felseged és háza iránt a legszívélyesebb tisztelet és barátság érzelmeit, melyek házamnak már rég kedves tradíciójává váltak, a magam részéről is fegyverbaráti hűséggel teljesen és egészen kifejezésre juttassam. Ezért poharamat e kiáltással emelem: Ó Felsege Ferenc József császár és király éljen! éljen! éljen!”

A kínai bonyodalomról nagyon kevés újat írhatunk. Az idegen hatalmak választott parancsnoka: Waldersee gróf és a többi tábornokok most megállapodtak a kiűrés megkezdése után teendő katonai intézkedésekre nézve. Valamennyien mindinkább meg vannak győződve arról, hogy a megszálló csapatokat, amely gyorsan csak lehet, csökkenteni kell. Észak-Kínában a kereskedelem pang. Az első gőzösök, amelyek a folyó megnyitásával Sanghaiból Tiencsinbe jönnek, rendszeren körülberül 10 millió tael értékű árut szoktak hozni. Az idén alig érkezett egy bál áru. Ugyanennek a lapnak jelentik Pekingből 10-iki kelettel: Az orosz követ a Mandzsuriára vonatkozó tárgyalásokról szóló iratok visszaadását követeli és azzal fenyegeti Li-Hung-Csangot, hogy jövőre a követek tanácskozásaiban a legnagyobb szigorúság politikáját fogja támogatni.

Oroszországban a diákkorradalom szünőben van. Hát bizony, a diáksereg egy kicsit sok kellemetlenséget okozott a fehér cárnak, a béke örökös tisztelőjének, és aki mégis gyönyörködik népének kiontott vérében. Az orosz diákok és diákkisasszonyok jogot követelnek maguknak. Ezt pedig a minden oroszok cánya nem volt hajlandó megadni. Ezért aztán forradalmat csináltak, aminek gyászszökvetkezmenye:

sok száz diáknak élete s az, hogy még többet Szibériába küldtek. A fehér cár — akinek még a szellő rezzenésétől is félni kell — jobban tenné, ha békét, nyugalmat akar birodalmában — ha azoknak a szegény diákoknak megkegyelmezne.

Az Angol-bur háborúról sokféle különböző hírek is járnak. A legutóbbi — ami még hitelesítésre és megerősítésre vár — az, hogy *Botha* bur tábornok újra békét akar ki- eszközölni nemzete számára. E célból *Kitchener* angol fővezértől találkoztatást kért, aki ezt csak úgy adta meg, ha *Botha* megígéri, hogy a béketárgyalás idejét nem fogja segélygyűjtésre felhasználni Dél-Afrikától. Hogy igaz-e, avagy se nem tudják. Annyi tény, hogy a harc pár nap óta szünetel. Az egész világ roppant kíváncsisággal lesi várja a boldog fejleményt.

Francia-Olaszország. A francia köztársaság elnöke *Loubet* a múlt héten Olaszországba tett látogatást. A tiszteletére rendezett ünnepségek Toulonban folytak le. Üdvözlésére a génuai herceg ment. A franciák elnöke eme látogatásához igen sokfélét fűznek. Mindenesetre a látogatás célja itt is csak az, ami a német trónörökösnél: a régi barátság megpecsételése, egyszóval: a francia-olasz baráti viszonyoknak erősebbé, szilárdabbá való tétele.

Nyilttér*

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, aszthma, szív, vese, gynomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 évóta kilett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopata) rendelő intézete van.

Budapest, V., Váci-körút 18.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6 ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Közgazdaság.

Legjobb szer a szőlőlisztharmat ellen. Egyik tudadunai (vincellér) derék hívünk levelet irt hozzánk, amelyben a szőlőlisztharmat ellen való védekezésről beszél. Ime itt közöljük nagyjában az érdekes levelet:

1. Megtaláltam a lisztharmat elleni védekezés könnyű és hasznos módját, amely az eddig használt védekezési eszközöket, mint pl. a kénport, jóval fölülmulja, úgy siker, mint pedig olcsóság tekintetében. Mig a kénpor idők multával használ: addig a hamviz három négy nap mulva teljes sikert mutat. A kénpornál azt

látjuk, hogy a szőlőre rátapad s legtöbb esetben a szőlő ehetlenségét s a bor ártalmasságát idézi elő. Ebben a tekintetben a hamviz teljesen ártalmatlan, mert ha hamvizelés után nincs eső, mely lemosná, a bogyót tiszta vízzel lepermetezhetjük, s a szőlőhéja visszanyeri elvesztett himporát, üdeségét.

Ha nagy mértékben uralkodik a lisztharmat, akkor nem csak a fürtöket, hanem a levézetet is megpermetezzük hamvizzel, de mivel a lisztharmat legtöbb esetben a fürt belsejében, a csokány részeken élőködik: azért a fürt belsejének a megöntözése a főcél.

2. Figyelemreztetem a szőlősgazdákat és vinctellereket, hogy minden héten legalább kétszer, alaposan vizsgálják meg szőlőiket, mert ha a lisztharmat beüt, két három nap alatt óriási kárt okoz, ugyanarra, hogy ha ma 1—2 bogyót megtámad, holnap már 50—60 bogyón élőködik, ma 1—2 fürt, holnap már 8—10 fürt indul sorvadásnak.

3. A védekezési anyag készítése a következő: Venyigéből, galyból, vagy tölgyfából égetett hamut sűrűrostán megrostálunk, hogy ment legyen minden anyagtól, pl. széntől.

Tüzzre teszünk üstöt, amelybe 10 deka házi mosószappant, 10 liter rostált hamut, 20 liter vizet mérünk.

Egy negyed óráig hagyjuk forrni, akkor áttöltjük egy faedénybe és méiünk hozzá még tíz liter vizet és valamint a forrásnál, ugy most is megkavarjuk.

4. Ha cserfahamuval készítjük, akkor a következőképpen járunk el: 10 liter hamu, 10 deka házi fehér mosószappan és 30 liter víz, 20 liter vízzel elegyítve, ezt aztán lehűtjük s ugy használható.

Ezen vegyítéknek neve Hamviz, melynek ugy hasznáról, mint sikeres voltáról bárki meggyőződhetik. Ajánlom az összes szőlősgazdák figyelmébe.

Végül kérem a tekintets szerkesztő urunkat, sziveskedjék ezt a levelemet kedves lapunkban közzétenni, mert azt akarom, hogy igen sok gazda használja az én szeremet. Tisztelettel, *Kalmár János* vincteller.

Hogyan lehet az almabornak zamatot adni? Mindinkább kezd már nálunk is terjedni az almából való borkészítés. Egészséges ital is ez, sőt meglehetősen áron is el lehet adni, különösen ha egy kis kellemes zamatot is tudunk a bornak adni, ami azt kellemesebb itáluvá teszi. Ezt a zamatot pedig meg lehet adni az ismeretes bazsalikummal. E célra legalkalmasabb az apró levelű bazsalikum, melyet őszkor kell levágni és árnyékos helyen megszáritani; a megszáritott növényeket azután papírba kell göngyölni, hogy illatjuk el ne vesszen. Használtkor néhány szálat összekötünk, a csomag végéhez egy félméternyi hosszú zsinetet erősítünk és a borral telt hordóba bocsátjuk, ugy, hogy a zsineg vége kinmarad, amelyet egy pálcához erősítünk. Két hét múlva a növényt ki lehet huzni a hordóból, midőn már a bor igen kellemes zamatot vett magába.

Bizonyos.

A: A városban ötven Kis Pál lakik, mégis kaptam ma egy levelet, amelynek boritékján csak annyi volt: Kiss Pál urnak.

B: Bizonyos, hogy számla volt benne.

Pontosan.

Anya: Ennek a gyermeknek féljegyét kérek.

Kalauz: Nagy gyerek ez! Meg van ez már 10 éves Mikor született?

Anya: Igaz, hogy ma van tizedik születés napja, de délután született, most pedig délelőtt van.

Helyreigazítás.

Balikóné: Azt mondják, Markosné iszonyuan veri a férjét.

Nyakiqláb: No ez tulzás. Mert a férj rendszeren már másnap, legfeljebb harmadnap ismét munkába mehet.

Kíváncsiság.

Nagynéni: Jancsi, eredj ki, jön az orvos.

Jancsi: Hadd maradjak itt néni,

Nagynéni: Miért akarsz itt maradni?

Jancsi: Papa azt mondta, hogy az orvos bácsi orrodnál fogva vezet és ezt szeretném meglátni.

Mai asszonyok.

Antaloslé: Miért küldted el a szakácsnédat?

Jánosné: Azért, mert az urammal csókolódozt.

Antaloslé: Nem jól cselekedted. Én a te helyedben elváltam volna a férjedtől.

Nem csoda.

Báró: Azt veszem észre, hogy a szivarjaim egy idő óta föltűnően fogynak,

Inas: Nem csoda, hiszen a báró ur is szí belőlük.

Megmozdítanak minden követ az angolok, hogy a világ előtt olyan híressé tett maroknyi bur-nemzetet összetiporják. De, bárhogy okoskodnak, bárhogy infámiskodnak, a buron nem tudnak tultenni. A *hős Kitchener* angol tábornok mindenféle cselhez folyamodik. Többek között megtette azt is hogy *bosnyák* ruhába öltöztette a kémeit és így küldte őket kémszemlére. Csakhogy a bur a piros sapka alatt is megismerte ellenségét és — amint képünk mutatja — le is durantja. Ha pedig véletlenül csütörtököt mondana a pisztolya — ám ott van a háta mögött nyargaló másik bur, aki pozdorjává aprítja a bosnyák ruhába öltözött ángliust.

Talányaink.

A 15-ik számunkban közölt talányaink megfejtése:

1. Mondattalányé: *Nem mindig szerencsések a boldogok.*
2. Számrejtvényé: *Huszár.*
3. Névtalányé: *Vaszary Kolos.*

4. Számtalányé: A nyolc akósból megtöltendő az öt akós, ebből pedig a 3 akós, amely visszatöltendő a 8-asba, amelyben 3 volt, az 5 akósból maradt 2 akót átöntjük a 3 akóba, — azután a 8 akósból levő 6 akóból az 5 akós öntetik tele — s így a nyolcasban most van 1, az ötösben 5, a hármasban 2 akó. Az ötösből a hármasba fél 1, (s így az ötösben marad 4) a hármas pedig a nyolcasba öntjük, amelyben volt 1 (s így itt is 4 lesz). Bizony ez sok öltögetés-töltögetés!

Helyes megfejtést küldtek be: Hoppál Ambró, Kencz István, Tóth Károly, Horváth Antal, Iker Pál, Róthy István, Beleznay Amzelm, Velekey János, Jobbágyi Ferenc, Réfy Károly, Derék János, Ferenczy István, Hornyák Vencel, Asztalos Péter, Dávid István, Dombos Kálmán, Darvas Péter, Diós János, Istenes Ferenc, Szabó Pál, Fezekas Gábor, Jánosi Lóránt, Menyhért Ferenc, Örkényi István, Kaczér József, Söveggyártó Ferenc, Schmid Mihály, Nagy Mihály, Bertalan Sándor, Szükkös Dénes, Eberhardt Imre, Szabó István, Horváth Antal, Derék Vince, Szobos János, Ferenczy Bálint, Ormai Ferenc, György Elek, Dobos Pál, Ilk Gábor, Szabó B. Ferenc, Felsővegi Zsirus Antal, Tormás János, Székacs Jakab, Tóth (ifju) György, Gyoma Pál, Péterffy Ambrus, Janossy Szilveszter, Berán József, Balajti Nándor, Petrányi Elemér, Vár István, Dóme Károly, Tóth Ferenc, Rózsa István, Jánosfy János, Gyulárs Gyula, Petrus Kálmán, Behojnik Mihály, Reéz Károly, Szórati Szilveszter, Horváth Károly, Iváncsis János, Fészek Antal, Vida Antal, Zsótör Pál, Könyves János, Soós István, Szombat Gábor

Antalik Ferenc, Ikmond János, Nemes Antal, Nagy Pál, Németh Róza, Nyul Kálmán, Szép Felső Mihály, Mezei Dénes, Óri Péter, Madarász János, Kazinczy István, Szálos Ferenc, Szakos Adám, Leiber András, Úti Pál, Fömő Menyhért, Benkő, Bíró Bálint, Szakács Ferenc, Asztalos Gizella, Morác Orbán, Salamon János, Bereck Márton, Illés István, Kovács Lukács, Román Lajos, Hatos Bertalan, Sótér Károly, Szekeres András (alsó), Farkas János, ifju Horváth Ambrus.

Sorshuzás útján nyertesek lettek:

Németh Róza (Sopron), aki „Való és Mese” című könyvet — Réfy Károly (Peszta-Miske), aki „Mária Esték” c. könyvet — Schmid Mihály (Erdőd), aki „Kis emberek” című könyvet — Nagy Mihály (Horth), aki Zilahi Ágnes féle naptárt s végül Söveggyártó Ferenc (Sewechat), aki egy Szent István naptárt nyert. A nyereményeket az illőknek postára tettük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. S. (Slanic). Tessék Schunda Vencel hangszergyáros-hoz (Budapest, Magyar-utca) fordulni, ahol a kért könyvet megkaphatja. Előfizetése április elsején lejárt. — **M. N.** (Horth). A kérdezett magánlevél már elment. — **K. S.** (Ugornya). Olyan imakönyv a „Lelki Manna” ára 1 frt 50 kr. Az összeg beküldése esetén a könyvet bérmentve küldjük. — **Z. K.** (A. Ság). A válópör megindításához nem szükségképpen kell fiskalist fogadni. De ha akar, ezt szegénységi alapon meg lehet tenni s akkor a fiskálisnak nem kell fizetni. Egy sze-

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a **Szent-Antal** jegyű kaszával, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és díszoklevelet** nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furfanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal”-kaszta, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal kasza** csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tőbláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát varakozáson fölül kielégíti. A **Szent-Antal kasza** közkedveltséget főleg szivós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó élének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntán kovács-kézre adni mert egy rendes kaszasember kezéhez van igazítva.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az **kikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek átadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150–180 lépésig is lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
—95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb. megrendelésenél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergaui kaszakó a legmegtehetőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db. 25 kr. 10 db. 2 frt „Diadal” ezüstszél kalapáló készülék. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Kepes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

génységi bizonyítványt kell megszerezni s ezt egy kérvény kapcsán az ügyvédi kamarához (Szombathelyre) kell elküldeni. **A. M.** (Berkenye). Ne erőltesse a fiát. Az öreg kutyát is nehéz már két lábra állítani. Fia eleget tud arra nézve, hogy mint földmives ember megéljen. Irni, olvasni tud, a számolásnak pedig érti a legszükségesebbjeit. — **Cz. F.** (Iszkáz). Kitagadni nem lehet a fiut. A törvény egy harmadrészt rendesen megítél a kitagadottnak. Lágýítsa meg szívét, hiszen mégis csak az ön — vére. Szelid bánásmóddal talán lehet még valamire menni vele. — **D. F.** (Czirák). A cselédek bizonyítványaira 30 filléres bélyeg jön. Egy forintot bélyeg csak hivatalos bizonylatra dukál. — **G. Gy.** (Rendek). Hogy meddig él a liberális kormány? — nagy kérdés. Lehet, hogy napjai máris meg vannak számlálva, lehet, hogy szívós, mert hiszen a vezetője is szívós, erős természetű ember. Csakhogy mindenféle pünkösdi királyságnak egyszer vége szokott lenni. — **F. Gy.** (Nagyléta). Az illető lap, úgy tudjuk, Veszprémben jelenik meg, de nem keresztény alapon. A 29 pont alapján írjuk kis ujságunkat még mindig, csak nem úgy teszszük, mint a gyáván megfutamodott és meg-

vásárolt szerkesztő, hogy örökösen csak lenyomtatta a pontokat, de ép ellene cselekedett, hanem mi minden lépésünkön, minden ténykedésünkben a 29 pont megvalósítását tartjuk szem előtt.

Gabona- és termény-árak.

(Ápr. 17-ig).

Termény-neme	50 kgrm. ára		Termény-neme	50 kg m. ára	
	kor. fill.	kor. fill.		kor. fill.	kor. fill.
Árpa	7 10	7 80	Muhar	7 80	8 —
Buza	8 80	9 —	Bab tarka	6 80	7 40
Rozs	7 30	7 50	Bab fehér	8 20	8 80
Zab	6 60	6 60	Borsó	9 40	11 60
Tengeri	7 20	7 80	Lencse	11 60	11 80
Lucerna m.	38 50	42 90	Köles	14 40	15 80
Vörös lóhere	54 20	55 40	Köles kása	15 —	15 60
Baltaczin	13 40	14 80			

Felelős szerkesztő: VALTER ERNŐ.

Minden háziasszony és anya

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és józre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

lapunk

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest,

VIII., Mária-utca 42.

STOWASSER J. cs. és kir. hangszergyáros, a
cs. kir. hadsereg és a magy.
kir. honvédség szállítója.
BUDAPEST, II. Lánchíd-utca 5. sz.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegedük vonóval 3 forinttól 15 frtig Mesterhegedük vonóval 15 frttől 300 frtig Gordonkák vonóval 10 frttől 150 frtig Nagybőgők vonóval 20 frttől 100 forintig. Fuvolák 2 frttől 100 forintig. Szárny-kürtök 14 frttől 20 frtig. Czim-balmok 35 frttől 300 forintig. Ósi magyar tárogatók szabá-dalmazva 20 frttől 60 frtig. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú harmonikák utolérhetetlen erős hanggal és tartós-sággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttől 80 forintig. Templomi és más zenekarok részére

fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett legutányosabb árban szállítanak

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban, Budapest, VIII, Mária-utca 42. sz.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becsérték háromnegyed részéig. II helyre is. 20-30 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzint tezet nem. Lebonylítás 14 nap alatt. Konvertálás helyeg-es illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Doctor Kriegl József-féle valódi angol

Tannochinin - kenőcs

Before.

3 korona

Chief-Office 48. Briston-Road, London S. W.

vz utalvány cizmzendő

Thierry A. gyógyszerész balsamgyára

Pregradán Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 5

Nagybani rendelőknek tetemes eredmény,

Kapható Török József gyógytárában. Budapest.

Nélkülözhetetlen és utolérhetetlen, biztos hatása.

Világczikk, kivitel minden országba.

Chief-Office 48. Briston-Road, London S. W.

Legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világban diesért keresett haziszser a

Thierry A. gyógyszerész balsama.

Utolérhetetlen hatása minden mell-, tüdő-, máj-, gyomr- és egyéb belső betegségek ellen. Külsőleg a legeredményesebb

gyógyszer.

Valódi csak a minden kulturországban védett zöld apácza-védjeggyel és a dugóelzáró lemezen bepréselt: **Egyedülvalódi** jelzővel. Bebizonyítható évi termelés 6 millió üveg. Ára bérmentes postai küldéssel 12 kis üvegek vagy 6 duplaüvegnek 4 korona. Egy próbaüveg használati utasítással és a világ minden országában levő raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Sze kü és csakis az összeg előzetes beküldése mellett.

Thierry A. Centifolia-kenőcse

(csodakenőcsnek nevezve) utolérhetetlen szívóerejű és gyógyhatású! Operációk nagyrészt fölöslegessé válnak. E kenőcs-esel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott esontszú, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákos betegség gyógyíttatott ki tökéletesen! Mindennemű sebeknél és gyuladásoknál antiseptikus, gyors hatású, enyhülést, csillapulást és tökéletes gyógyulást nyújt. Hatása gyorsan puhító és szétoszló és megszabadít biztosan bármint, a testbe hatóit idegen anyagtól. Egy tegely bérmentve 1 korona 80 fillér csakis az összeg előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendelésnél árengedmeny. Bebizonyítható évi termelés 100,000 tegely.

Mindkét szerről egész halom köszönő elismerő irat fekszik b rkinék betekintésre a világ minden országából. Óvakodják mindenki az utánzatoktól, és vigyázzon, hogy minden tegelyen be van-e ég tve: **Thierry A. gyógyszerész-tára az orangyalhoz** A hol nincs helyben raktár, ne engedje magát senki hamisítvány vetelére ösztökélni, hanem **rendeljen közvetlen** és címezze

THIERRY A. gyógyszerész-gyara Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

(Az osztrák cs. és kir. államtisztviselő-szövetseg szállítója)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható Budapesten Török József gyógytáránál Király-utca 12. és Egger Leo dr. és Egger I. gyógytárában Váci-körút 17.